

Inteligencja obliczeniowa i jej zastosowania

Laboratorium cz. IV, nr 3-4

Autorzy:

Joanna Piątek, nr indeksu: 199966

Agnieszka Wątrucka, nr indeksu: 200016

Grupa: Środa, 15:15

Data oddania: 12.06.2016

Prowadzący: prof. dr hab. inż. Rafał Zdunek

1 Zadanie 2

W zadaniu nr 2 celem było wyznaczenie estymowanych czynników na podstawie syntetycznie wygenerowanych obserwacji. Należało je wykonać za pomocą wybranego algorytmu NTF.

1.1 Implementacja

Na poniższym listingu został przedstawiony początkowy fragment implementacji rozwiązania zadania. Pierwszą czynnością do wykonania jest przypisanie zadanych danych do zmiennych oraz wygenerowanie czynników $U^{(1)}$, $U^{(2)}$ i $U^{(3)}$ (odpowiednio zmienne: $U1w$, $U2w$ i $U3w$). Następnie, na podstawie tychże czynników oraz macierzy jednostkowej I o wymiarach $J \times J \times J$, generowane są trójwymiarowe, syntetyczne obserwacje Y . W tym celu została wykorzystana funkcja `ntimes`, mnożąca ze sobą kolejno po dwie podane macierze. Y to tensor o wymiarach $10 \times 20 \times 30$ - jest to złożenie dłuższego wymiaru każdego ze stworzonych czynników.

```
% Dane
I1 = 10;
I2 = 20;
I3 = 30;
J = 5;

% Inicjalizacja czynnikow
U1w = max(0, randn(I1, J));
U2w = max(0, randn(I2, J));
U3w = max(0, randn(I3, J));

% Syntetyczne obserwacje Y
I = zeros(J,J,J);
for i = 1 : J
    I(i,i,i) = 1;
end

Y = ntimes(ntimes(ntimes(I, U1w, 1, 2), U2w, 1, 2), U3w, 1, 2);

%% Algorytm ALS
% Inicjalizacja czynnikow
U1 = randn(I1, J);
U2 = randn(I2, J);
U3 = randn(I3, J);

% Matrycyzacja Y wzgledem poszczegolnych modow
Y1 = reshape(permute(Y,[1,2,3]), size(Y,1), size(Y,2)*size(Y,3));
Y2 = reshape(permute(Y,[2,1,3]), size(Y,2), size(Y,1)*size(Y,3));
Y3 = reshape(permute(Y,[3,1,2]), size(Y,3), size(Y,1)*size(Y,2));

% Obliczenie wersji 2-D tensora Y
Y_2d = reshape(Y, size(Y,1), size(Y,2)*size(Y,3));
```

Kolejnym krokiem jest dekompozycja CP z wykorzystaniem algorytmu ALS. Inicjalizowane są estymowane faktory (zmienne $U1$, $U2$ i $U3$). Algorytm wymaga matrycyzacji tensora Y względem poszczególnych modów, co udało się uzyskać używając funkcji `reshape` i `permute`. Oznacza to, że macierze wyjściowe $Y1$, $Y2$ i $Y3$ są dwuwymiarowe - pierwszy z wymiarów jest równy kolejnemu wymiarowi oryginalnego Y , a drugi - iloczynem pozostałych wymiarów. Ostatnia czynność to obliczenie dwuwymiarowej wersji tensora Y , potrzebnej do późniejszego wyznaczenia błędu residualnego (funkcja *norm* przyjmuje jako argumenty jedynie dwuwymiarowe macierze).

```
MaxIter = 200;
for k = 1: MaxIter

    % Update naprzemienny faktorow i normalizacja
    A1 = max(0, (kr(U3, U2))');
    U1 = max(0, (Y1*A1')/(A1*A1'));
    U1 = U1*(diag(1./sum(U1, 1)));

    A2 = max(0, (kr(U3, U1))');
    U2 = max(0, (Y2*A2')/(A2*A2'));
    U2 = U2*(diag(1./sum(U2, 1)));

    A3 = max(0, (kr(U2, U1))');
    U3 = max(0, (Y3*A3')/(A3*A3'));

    % Wyliczanie tensora Yk na dla k-tej iteracji
    % na podstawie aktualnych U1, U2 i U3
    Yk = ntimes(ntimes(ntimes(I, U1, 1, 2), U2, 1, 2), U3, 1, 2);
    Yk_2d = reshape(Yk, size(Yk, 1), size(Yk, 2)*size(Yk, 3));

    % Bład residualny
    res(k) = norm(Y_2d - Yk_2d, 'fro')/norm(Y_2d, 'fro');
end

% Rysowanie wykresu błedu
semilogy(res)

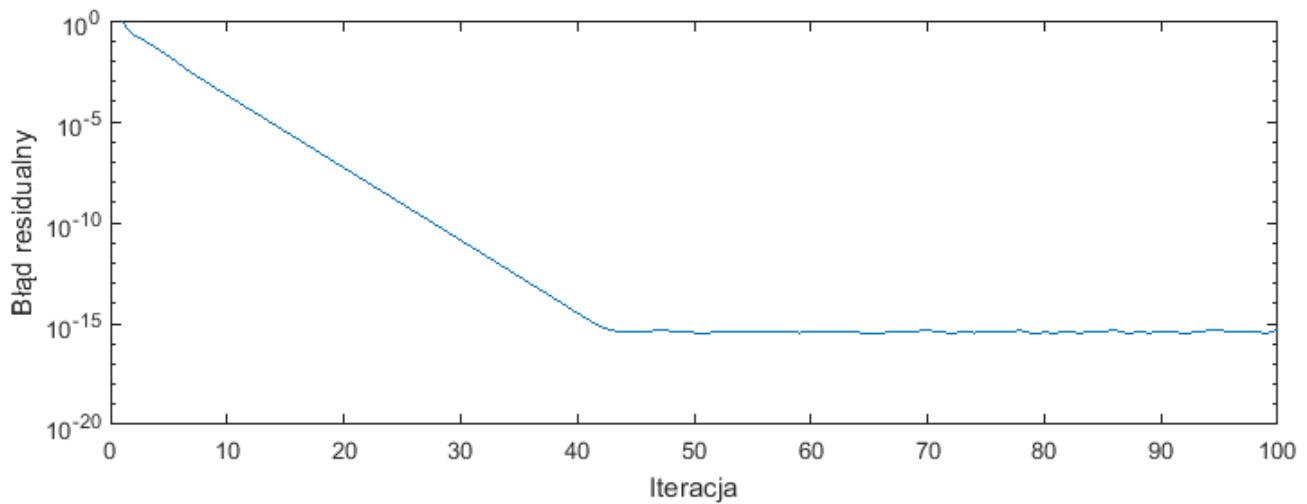
% Jakosc estymacji
mse = immse(Y, Yk);
```

Na listingu widocznym powyżej przedstawiona jest główna pętla działania programu. W każdym przebiegu pętli wyznaczane są wartości faktorów $U1$, $U2$ i $U3$. Wykonywana jest także ich normalizacja. Obliczana jest także wartość Yk , czyli wartości tensora Y dla faktorów wyznaczonych w danej iteracji. Następnie z Yk powstaje macierz dwuwymiarowa Yk_2d . Na podstawie Yk_2d i Y_2d wyliczany jest błąd residualny dla aktualnie wyznaczonej wartości Yk .

Podsumowanie wyników obliczeń polega na narysowaniu wykresu błędu residualnego w kolejnych iteracjach oraz wyliczenie błędu średniokwadratowego.

1.2 Wyniki

Na wykresie 1 można zaobserwować zmiany wartości błędu residualnego w kolejnych iteracjach algorytmu. W omawianym przypadku stabilizuje się ona między 40 a 50 przebiegiem pętli. Dalsze iteracje nie wpływają znacząco na wynik obliczeń.

Rysunek 1: Unormowany błąd residualny w danej iteracji dla funkcji iteracji naprzemiennych

Powyższe obserwacje potwierdza także otrzymana z obliczeń wartość błędu średniokwadratowego. Po 50 iteracjach wynosi on $2.3831e-31$, natomiast po 100 przebiegach pętli - $2.1673e-31$. Wynik został więc ustabilizowany.